

XII.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest najważniejszym rodzajem ryzyka, jakie podejmuje Grupa BRE Banku, dlatego znaczną uwagę poświęca się zarządzaniu nim. BRE Bank sprawuje również kontrolę nad ryzykiem kredytowym w spółkach Grupy generujących ten rodzaj ryzyka.

Pomiar i monitorowanie ryzyka kredytowego i jego pochodnych (rezydualne, koncentracji) w ujęciu portfelowym przeprowadzany jest w BRE Banku w oparciu o oczekiwaną stratę (ang. Expected Loss) oraz kredytową wartość narażoną na ryzyko (ang. Credit Value at Risk), wyznaczaną na bazie rozszerzonego modelu CreditRisk+ (ECVaR), uwzględniającego zjawiska korelacji pomiędzy branżami gospodarczymi. W celu bieżącego monitorowania ryzyka kredytowego weryfikacji podlegają wewnętrzne oceny ratingowe oraz zdarzenia „default”, zgodnie z definicjami Bazylei II oraz MSSF.

W modelu ECVaR przedmiotem modelowania jest zarówno częstotliwość (ang. frequency) jak i dotkliwość / skala (ang. severity) strat indywidualnych uwarunkowanych między innymi wielkością ekspozycji. Dzięki temu obciążenia kapitałowe przypadające na poszczególnych klientów rosną w sposób ponadproporcjonalny wraz ze wzrostem zaangażowania klienta. Ta cecha sprawia, że model dobrze identyfikuje koncentrację ryzyka.

Jedną z metod ograniczania ryzyka kredytowego jest system podejmowania decyzji kredytowych przez odpowiednie organa decyzyjne. Kryterium kwalifikującym daną sprawę do rozpatrzenia przez właściwy organ decyzyjny jest kwota zaangażowania oraz poziom ryzyka związanego z klientem i realizowaną transakcją (rating wewnętrzny). Wrażliwość modelu ECVaR na wielkość indywidualnych ekspozycji umożliwia wykorzystanie go do pomiaru i aktywnego operacyjnego zarządzania wielkością ryzyka koncentracji podmiotowej (uwzględnienie alokowanej wartości kapitału ekonomicznego do danego zaangażowania jako dodatkowej miary ryzyka w procesie decyzyjnym). Identyfikacja zwiększonej wartości ECVaR, generowanej przez dane zaangażowanie, jest przesłanką podwyższenia właściwego poziomu decyzyjnego o szczebel wyższy niż wynikałoby to ze standardowej procedury opartej o rating Expected loss i wielkość zaangażowania. Potencjalna wielkość ECVaR jest szacowana już w chwili strukturyzacji limitu dla klienta, co pozwala podejmować decyzję kredytową w oparciu o wstępną kalkulację przyszłego ryzyka koncentracji, rating klienta i proponowane warunki transakcji (wolumen, zabezpieczenia i tenor transakcji). W ten sposób BRE Bank nie podejmuje nadmiernego ryzyka w trakcie budowy i rozwoju portfela, tzn. redukuje (zamykanie pozycji) / ogranicza ryzyko kredytowe poprzez dywersyfikację portfela kredytowego.

Dodatkowym narzędziem oceny ryzyka kredytowego są testy warunków skrajnych, które uzupełniają pomiar ryzyka metodą kredytowej wartości zagrożonej. Analizy wpływu warunków skrajnych na wartość kapitału ekonomicznego na pokrycie ryzyka kredytowego przeprowadzane są co kwartał.

Testy warunków skrajnych dla ryzyka kredytowego mają dwa niezależne wymiary analizowane zarówno oddzielnie, jak i łącznie:

- analiza wrażliwości wskazań modelu ECVaR na założenia dotyczące zjawisk kredytowych (np. korelacja) – są to tzw. testy parametryczne,
- analiza skrajnych wielkości strat kredytowych przy założeniu niekorzystnej sytuacji makroekonomicznej – są to tzw. testy makroekonomiczne, w których model ekonometryczny prognozuje wielkości parametrów wsadowych do modelu kapitału ekonomicznego (PD, LGD) na bazie założeń Głównego Ekonomisty odnośnie kształtowania się parametrów makro w przypadku scenariusza negatywnego rozwoju sytuacji gospodarczej. Parametry ryzyka skonstruowane według powyższego scenariusza są podstawą wyliczeń kapitału ekonomicznego zarówno przed, jak i po uwzględnieniu założeń testów parametrycznych.

XII.3.1. Jakość portfela kredytowego

Na dzień 31 grudnia 2012 roku, wśród kredytów i pożyczek (brutto) udzielonych klientom, należności, które utraciły wartość stanowiły 5,2% wobec 4,7% na koniec 2011 roku. Rezerwa utworzona na należności od klientów wzrosła z 2 388,3 mln zł na koniec grudnia 2011 roku do 2 528,5 mln zł na koniec 2012 roku, z czego 198,7 mln zł stanowiła rezerwa na poniesione nieujawnione straty (Incured but Not Identified – IBNI) wobec 212,4 mln zł na koniec 2011 roku.

Poziom pokrycia należności, które utraciły wartość rezerwami wyniósł 64,1% wobec 66,2% na koniec 2011 roku.

W 2012 roku w BRE Banku spadła liczba wystawionych tytułów egzekucyjnych w stosunku do klientów korporacyjnych z 256 w 2011 roku do 208. Natomiast w Bankowości Detalicznej wystawiono 25 548 tytułów egzekucyjnych wobec 10 804 w 2011 roku.

Poniższe zestawienie ukazuje jakość portfela kredytowego Grupy BRE Banku w podziale na grupy klientów na koniec 2012 roku w porównaniu z 2010 i 2011 rokiem. Bardziej szczegółowe informacje na temat jakości i koncentracji portfela kredytowego zawarte są w odc 3 i 22 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2012 rok.

Grupa BRE Banku SA Raport roczny 2012

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy BRE Banku w 2012 roku

Jakość portfela kredytowego Grupy BRE Banku	31.12.2012	31.12.2011
	w mln zł	w mln zł
Należności od klientów - zaangażowanie brutto ogółem	69 587,8	70 239,8
Należności bez utraty wartości	65 955,5	66 953,0
Należności, które utraciły wartość	3 632,3	3 286,8
Udział w portfelu należności, które utraciły wartość w %	5,2%	4,7%
Rezerwa utworzona na należności od klientów	2 528,5	2 388,3
Rezerwy utworzone na należności bez utraty wartości	198,7	212,4
Rezerwy na należności, które utraciły wartość	2 329,8	2 175,9
Współczynnik pokrycia rezerwami należności, które utraciły wartość	64,1%	66,2%
Współczynnik pokrycia rezerwami całego portfela kredytowego	3,6%	3,4%
Klienci indywidualni - zaangażowanie brutto	37 816,5	38 689,0
Należności bez utraty wartości	36 510,1	37 675,5
Należności, które utraciły wartość	1 306,4	1 013,5
Udział w portfelu należności, które utraciły wartość w %	3,5%	2,6%
Klienci korporacyjni - zaangażowanie brutto	28 405,4	27 890,3
Należności bez utraty wartości	26 079,5	25 618,4
Należności, które utraciły wartość	2 325,9	2 271,9
Udział w portfelu należności, które utraciły wartość w %	8,2%	8,1%
Pozostali klienci - zaangażowanie brutto	3 365,9	3 660,5
Należności bez utraty wartości	3 365,9	3 659,1
Należności, które utraciły wartość		1,4
Udział w portfelu należności, które utraciły wartość w %	-	0,04%